

1. Generelle bestemmelser om delegering

1.1 Rettslig utgangspunkt

Kommuneloven § 5-3 fastslår kommunestyrets posisjon som det øverste styrende organet i kommunen. All utøving av kommunal kompetanse ved andre, skjer i utgangspunktet på kommunestyrets vegne og kommunestyrets politiske ansvar. Dette fremheves også ved at det øverste tilsynsansvaret er lagt til kommunestyret, og at kommunestyret har kompetanse til å omgjøre vedtak av andre folkevalgte organ eller administrasjonen, i samme utstrekning som disse kan omgjøre egne vedtak selv, jf. kommuneloven § 22-1 tredje ledd.

1.2 Formål og virkeområde

Delegering vil si å overføre til andre den myndighet en selv har, slik at denne kan opptre på vegne av kommunen og ta beslutninger på kommunens vegne. Videre delegering er å delegere tildelt myndighet, eller deler av den, videre til andre.

Med myndighet menes både kompetanse gitt kommuner i lover og forskrifter (offentlig myndighetsutøvelse etter kommunelov og særlov) og kompetanse kommunen innehar som selvstendig rettssubjekt (økonomiske og administrative fullmakter).

Innstilling vil si å komme med forslag til vedtak i en sak som legges frem for de som har vedtaksmyndighet.

1.3 Krav til utøvelse av delegert myndighet

All myndighet skal utøves i henhold til gjeldende lover og forskrifter, samt være i samsvar med politiske vedtak og øvrige administrative retningslinjer og instruksjoner.

Den som delegerer myndighet, har ansvar for hvordan den man gir myndighet anvender den delegerte myndigheten. Den som delegerer har tilsyns- og kontrollansvar, og kan gi instruksjoner med hensyn til utøvelsen av den delegerte vedtaksmyndigheten.

1.4 Tilbakekalling av delegert myndighet og omgjøringsrett

Delegering av myndighet innebærer ikke frasingelse av myndighet.

Det organ / den som har delegert myndighet til andre, kan trekke myndigheten tilbake. Dette gjelder også for enkeltsaker.

Det organ / den som har delegert myndighet, kan av eget tiltak omgjøre vedtak av den som har fått delegert vedtaksmyndighet, innenfor de rammer som forvaltningsloven § 35 hjemler.

2. Kommunestyrets myndighet

2.1 Kommunestyret som kommunens øverste organ

Kommunestyret er kommunens øverste organ, jf. kommuneloven § 5-3 første ledd.

Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen, jf. kommuneloven § 5-3 annet ledd.

Kommunestyret har delegert myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organ, til ordfører og kommunedirektør, innenfor rammen av kommunelov og særlov, jf. kommuneloven § 5-3 tredje ledd.

2.2 Kommunestyrets ansvar for økonomiforvaltning

Kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, jf. kommuneloven § 14-1 første ledd.

Kommunestyret selv skal i henhold til kommuneloven § 14-2 vedta:

- a) økonomiplanen og årsbudsjettet
- b) årsregnskapene og årsberetningene
- c) finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi
- d) regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement)
- e) regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement).

2.3 Kommunestyrets arbeidsgiveransvar

Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret i kommunen.

Kommunestyret skal selv ansette kommunedirektør, jf. kommuneloven § 13-1 første ledd.

Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for alle ansatte.

2.4 Kommunestyrets ansvar for eierstyring

Kommunestyret selv skal minst en gang i valgperioden, vedta eierskapsmelding, jf. kommuneloven § 26-1.

Eierskapsmeldingen skal inneholde:

- a) kommunens prinsipper for eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c) kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.

3. Kommunestyret «selv» delegeringsforbud

3.1 Kommuneloven – delegeringsforbud

Kommuneloven har flere delegeringsforbud, det vil si begrensninger som innebærer at kommunestyret ikke kan delegerere sin myndighet til andre, det må selv utøve myndigheten og treffe vedtak i saken, for eksempel:

- Vedta kommunevåpen
- Opprette utvalg for kommunale formål
- Opprette lovpålagte råd
- Velge ordfører og varaordfører
- Vedta regler for delegering og innstilling
- Vedta regler for saksbehandling i folkevalgte organ
- Vedta forskrift for godtgjøring med mer for folkevalgte
- Ansette kommunedirektør
- Velge revisjonsordning
- Velge sekretariat for kontrollutvalg
- Vedta årsberetning og regnskap for foregående år
- Vedtak økonomiplan og årsbudsjett for kommende år
- Vedta regler for økonomiforvaltning og finans- og gjeldsforvaltning
- Vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi
- Ta stilling til innbygger forslag
- Vedta om det skal holdes rådgivende folkeavstemninger
- Etablere kommunale oppgavefelleskap, verstkommunesamarbeid og interkommunale råd
- Vedta eierskapsmelding, med mer.

3.2 Plan- og bygningsloven – delegeringsforbud

Plan- og bygningsloven har delegeringsforbud som innebærer at kommunestyret ikke kan delegerere myndighet til andre. Kommunestyret selv må utøve myndigheten og treffe vedtak i saken, for eksempel:

- Vedta kommunalplanstrategi
- Vedta kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel), kommunedelplaner (for områder, tema eller virksomheter) og reguleringsplaner.
- Kommunestyret har delegert myndighet til å vedta mindre reguleringsplaner i samsvar med lovens regler når planen er i samsvar med rammer i kommuneplanens arealdel, og det er mindre enn fire år siden den ble vedtatt av kommunestyret, videre har kommunestyret delegert myndigheten til å treffe vedtak om endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går utover hoveddrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder, samt myndigheten til å treffe vedtak om å oppheve plan som i det vesentlige er i strid med overordnet plan.
- Foreta ekspropriasjon for å sikre kommunen grunnarealer til ny tett bebyggelse
- Sikre grunnarealer til vann- og avløpsanlegg
- Fatte vedtak om forutsetning for bruk av utbyggingsavtaler
- Vedta utbyggingsprogram for tettbygd strøk, med mer.

3.3 Annen særlovgivning – delegeringsforbud

Annen særlov har delegeringsforbud som innebærer at kommunestyret ikke kan deleger sin myndighet til andre, kommunestyret selv må utøve myndigheten og treffe vedtak, for eksempel:

- Oppnevne valgstyre
- Oppnevne vigsler
- Velge lagrettemedlemmer og meddommere
- Oppnevne medlemmer til forlikrådet
- Velge jordskiftedommere
- Foreslå skjønnsmedlemmer
- Vedta eiendomsskatt
- Behandle helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, med mer.

3.4 Delegasjon og delegasjonsforbud fremgår av KF Delegering

Kommunestyrets delegering og videre delegering til andre folkevalgte organ, samt kommunedirektøren, fremgår av KF Delegering.

Delegasjonsforbud i kommunelov og særlov, fremgår av KF Delegering.

4. Formannskapets myndighet

4.1 Formannskapets myndighet og ansvar

Kommunestyret har delegert til formannskapet å ta avgjørelser i alle saker som det etter kommunelov og særlov, er adgang til å delegere, jf. kommuneloven § 5-6 femte ledd.

Formannskapet behandler saker av tverrsektoriell karakter og andre saker ordfører velger å legge frem for formannskapet.

4.2 Formannskapets rolle i økonomiforvaltningen

I henhold til kommuneloven § 5-6 femte ledd er det formannskapet som innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning som nevnt i kommuneloven § 14-3 og til skattevedtak.

Formannskapets rolle i økonomiforvaltning for øvrig fremgår av Færder kommunes til enhver tid gjeldene økonomireglement vedtatt av kommunestyret.

4.3 Delegering av myndighet til formannskapet – hastesaker

Kommunestyret har med hjemmel i kommuneloven § 11-8 første ledd delegert til formannskapet å fatte vedtak i saker som skulle vært avgjort av kommunestyret, når det er nødvendig å treffe vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle kommunestyret.

Melding om vedtak som fattes i medhold av denne bestemmelsen legges frem i neste møte i kommunestyret.

4.4 Delegering av myndighet til formannskapet – klageorgan

Kommunestyret har delegert til formannskapet, jf. kommuneloven § 5-3 tredje ledd å være kommunens klageorgan, jf. forvaltningsloven § 28 annet ledd.

5. Kommuneplanutvalget

5.1 Kommuneplanutvalgets oppgaver

Kommunestyret har delegert til kommuneplanutvalget, jf. kommuneloven § 5-3 tredje ledd, å være et arbeidsutvalg for formannskapet ved utarbeidelse og revisjon av kommuneplan i samsvar med planstrategi vedtatt av kommunestyret.

Kommuneplanutvalget fatter ikke endelige vedtak, men prosessledende beslutninger. Kommuneplanutvalget kan fastsette planprogram og vedta høringsforslag til kommuneplan.

Kommuneplanutvalget innstiller til formannskapet, som igjen innstiller til kommunestyret.

6. Kontrollutvalget

6.1 Kontrollutvalgets myndighet og ansvar

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet er gitt i kommuneloven § 23-2 med tilhørende forskrifter.

7. Hovedutvalgenes myndighet

7.1 Generelle regler om hovedutvalgenes ansvar og myndighet

Kommunestyret har delegert myndighet til de utvalg kommunestyret selv har opprettet, jf. kommuneloven § 5-7 første ledd.

Kommunestyret har tildelt hovedutvalgene vedtaksmyndighet innenfor sine ansvarsområder, jf. kommuneloven § 5-7 annet ledd, i den utstrekning kommunelov og særlov tillater og myndigheten ikke er delegert til annet folkevalgt organ eller kommunedirektøren, i samsvar med rammer og retningslinjer vedtatt av kommunestyret (herunder budsjettvedtak) og i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

I saker hovedutvalgene ikke kan avgjøre selv, innstiller hovedutvalgene til formannskapet.

I saker som berører ansvarsområder til mer enn ett hovedutvalg, skal saken som hovedregel bare behandles i ett hovedutvalg. Ordfører avgjør i tilfellet hvilket.

7.2 Hovedutvalg for helse, sosial og frivillighet

Hovedutvalget for helse, sosial og frivillighet er av kommunestyret delegert myndighet til å fatte vedtak innenfor sitt arbeidsområde innenfor de rammer kommunelov og særlover tillater, med mindre myndigheten er delegert til kommunedirektøren, jf. kommuneloven § 5-7 annet ledd.

Hovedutvalget behandler og innstiller til formannskapet i de saker utvalget velger å legge frem for formannskapet.

Oversikt over hvilke særlover utvalget har vedtaksmyndighet for, fremgår av KF Delegering.

7.3 Hovedutvalg for oppvekst, kultur og levekår

Hovedutvalget for oppvekst, kultur og levekår er av kommunestyret delegert myndighet til å fatte vedtak innenfor sitt arbeidsområde innenfor de rammer kommunelov og særlover tillater, med mindre myndigheten er delegert til kommunedirektøren, jf. kommuneloven § 5-7 annet ledd.

Hovedutvalget behandler og innstiller til formannskapet i de saker utvalget velger å legge frem for formannskapet.

Oversikt over hvilke særlover utvalget har vedtaksmyndighet for, fremgår av KF Delegering.

7.4 Hovedutvalg for plan, teknikk og miljø

Hovedutvalget for plan, teknikk og miljø er av kommunestyret delegert myndighet til å fatte vedtak innenfor sitt arbeidsområde innenfor de rammer kommunelov og særlover tillater, med mindre myndigheten er delegert til kommunedirektøren, jf. kommuneloven § 5-7 annet ledd.

Klagesaker anses for å være av prinsipiell karakter og skal fremlegges for og realitetsbehandles av hovedutvalget.

Hovedutvalget behandler og innstiller til formannskapet i de saker utvalget velger å legge frem for formannskapet.

Oversikt over hvilke særlover utvalget har vedtaksmyndighet for, fremgår av KF Delegering.

8. Ordførers myndighet

8.1 Ordførers myndighet og oppgaver etter kommuneloven

Ordførers myndighet og oppgaver følger av kommuneloven § 6-1.

Ordfører er møteleder i kommunestyret, formannskapet, partssammensatt utvalg, organisasjonsutvalg, formannskapet som klageorgan og kommuneplanutvalg.

Ordfører har møte-, tale- og forslagsrett i alle kommunale folkevalgte organer. I kontrollutvalget har ordfører møte- og talerett. Ordfører har bare stemmerett i organer der ordfører er valgt medlem.

Ordfører kan la et annet medlem av kommunestyret representere seg i de organene han eller hun er medlem av.

8.2 Delegering av myndighet til ordfører – sommerfullmakt

Kommunestyret har delegert til ordfører, jf. kommuneloven § 6-1 fjerde ledd punkt a), myndighet til:

I det tidsrom i løpet av sommerferien formannskapet ikke har møter, myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Melding om vedtak truffet i medhold av denne bestemmelsen skal legges frem i det neste møte i formannskapet.

8.3 Delegering av myndighet til ordfører – hastesaker

Kommunestyret har delegert til ordfører, jf. kommuneloven § 11-8 første ledd, myndighet til:

Å treffe vedtak i saker som skulle ha vært avgjort av formannskapet eller et hovedutvalg, når det er nødvendig å treffe vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle det organ som skulle ha avgjort saken.

Melding om vedtak truffet i medhold av denne bestemmelsen legges frem i det neste møte i det organ som skulle avgjort saken.

8.4 Delegering av myndighet til ordfører – kommunedirektørens inhabilitet

Kommunestyret har delegert til ordfører å fatte vedtak i saker som er delegert til kommunedirektøren når han eller hun er inhabil.

Kommunestyret har delegert til ordfører å innstille i saker som skal til politisk behandling når kommunedirektøren selv er inhabil.

8.5 Ordførers rolle i eierstyring

Ordførers rolle og ansvar i eierstyring av selskaper og foretak der kommunen har eierinteresser reguleres i Færder kommunes til enhver tid gjeldene eierskapsmelding, vedtatt av kommunestyret, jf. kommuneloven § 26-1.

8.6 Ordfører som rettslig representant og stedfortreder

Ordfører er rettslig representant for kommunen og underskriver på kommunens vegne hvis myndigheten ikke er tildelt andre, jf. kommuneloven § 6-1.

Som rettslig representant er ordfører kommunens stedfortreder, og kan motta forkynnelser på vegne av kommunen, jf. domstoloven § 191 og tvisteloven § 2-5.

Ordfører som kommunens stedfortreder kan møte på kommunens vegne i alle rettstvister der kommunen er part, jf. tvisteloven § 2-3.

Ordfører kan delegerer adgangen til å opptre som stedfortreder til ansatte i kommunen, jf. tvisteloven § 2-5 annet ledd.

8.7 Ordførers konto

Ordfører har disponeringsfullmakt over ordførers konto. Ordførers disponering fremkommer i regnskapet.

9. Kommunedirektørens myndighet

9.1 Kommunedirektørens ansvar og myndighet

Kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruks, retningslinjer eller pålegg kommunestyret eller fylkestinget gir, jf. kommuneloven § 13-1 andre ledd.

Kommunedirektøren skal påse at saker som legges frem for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak, jf. kommuneloven § 13-1 tredje ledd.

Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold, jf. kommuneloven 13-1 fjerde ledd.

Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget. Kommunedirektøren kan la en av sine underordnede utøve denne retten på sine vegne, jf. kommuneloven § 13-1 femte ledd.

Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontroll med administrasjonens virksomhet, for å sikre at lover og forskrifter følges, jf. kommuneloven § 25-1.

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og resultatene fra statlig tilsyn minst en gang i året, jf. kommuneloven § 25-2.

9.2 Kommunedirektørens generalfullmakt

Kommunestyret har med hjemmel i kommuneloven § 13-1 sjettede ledd delegert til kommunedirektøren:

Myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke er av prinsipiell betydning, så langt det ikke fremgår av lov eller vedtak at kommunestyret selv skal fatte vedtak i saken, eller kommunestyret er pålagt ved lov eller selv har vedtatt å legge myndigheten til et annet organ.

Dersom kommunedirektøren vurderer at en sak er av prinsipiell betydning, skal den legges frem for formannskap eller hovedutvalg til avgjørelse.

Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser, men også ut fra en vurdering av i hvilken grad de viktige skjønsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses klarlagt gjennom politiske vedtak, instruks eller tidligere praksis.

Oversikt over hvilke særlover kommunedirektøren har fått delegert vedtaksmyndighet for fremgår av KF Delegering.

9.3 Kommunedirektørens personalfullmakt

Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke annet følger av lov, jf. kommuneloven § 13-1 siste ledd.

Kommunedirektøren har fullmakt til å gjennomføre forhandlinger vedrørende ansattes lønns- og arbeidsvilkår, innenfor de rammer og retningslinjer kommunestyret (eventuelt formannskapet) har gitt.

9.4 Kommunedirektørens myndighet etter plan- og bygningsloven

Kommunedirektøren har myndighet til å treffe enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven i enkeltsaker som ikke er av prinsipiell betydning, så langt det ikke fremgår av lov eller vedtak at kommunestyret selv skal fatte vedtak i saken, eller kommunestyret har vedtatt å legge myndigheten til et annet organ.

Oversikt over hvilke særbestemmelser i plan- og bygningsloven kommunedirektøren har vedtaksmyndighet for, fremgår av KF Delegering.

Kommunedirektøren er underinstans etter forvaltningsloven § 33 ved saksforberedelse av alle saker etter plan- og bygningsloven.

Klagesaker av prinsipiell karakter skal legges frem for hovedutvalget for plan, teknikk og miljø til realitetsbehandling.

Ved vurdering av om en klagesak er prinsipiell skal følgende kriterier vektlegges:

- Tiltak som krever dispensasjon fra nylig vedtatt arealplan og/eller arealplan for bevaring
- Tiltak i området med særskilt vern, som strandsone, LNF-område, DIVE-område m.m.
- Tiltak som omfatter dispensasjon fra krav om utarbeidelse av reguleringsplan
- Sak som er kontroversiell, med stor allmenn oppmerksomhet og interesse
- Sak som er spesielt konfliktfull, med mange og sterke naboprotester/protester fra andre med rettslig klageinteresse, interesseorganisasjoner m.m.

9.5 Kommunedirektøren som rettslig representant

Kommunestyret har delegert til kommunedirektøren å underskrive på kommunens vegne i alle saker som i det vesentlige gjelder formuesverdier eller personalsaker, herunder:

- Avtaler
- Søknader
- Gjeldsbrev
- Skjøter

Eventuelle grenseverdier for kommunedirektørens fullmakt til å inngå enkeltkontrakter fremgår av det til enhver tid gjeldende økonomireglementet, vedtatt av kommunestyret.

Kommunestyret har tildelt kommunedirektøren myndighet til å:

- Beslutte saksanlegg, herunder ta ut stevning, forliksklage og begjære midlertidig sikring
- Beslutte bruk av rettsmidler, herunder anke

I alle saker har kommunedirektøren myndighet til å:

- Følge opp saker for forliksrådet og domstolene der kommunen er part
- Frafalle krav om sakskostnader
- Ta stilling til resultat av konfliktrådsbehandling
- Ta stilling til forelegg utferdiget mot kommunen

9.6 Kommunedirektørens innstillingsrett

Kommunedirektøren har innstillingsrett til formannskapet, formannskap som klageorgan, kommuneplanutvalg og hovedutvalgene, der det ikke fremgår at innstilling skal gis av andre.

Kommunedirektørens innstillingsrett kan ikke delegeres.

*

Ikrafttreden ved kommunestyrets vedtak av 22.05.2024

Reglementet kan endres av kommunestyret selv.

For det tilfelle at det skulle være motstrid mellom reglement og kommunelov og/eller særlov, går lov foran.